

1 of 1 DOCUMENT

Het Parool

3 januari 2014 vrijdag

CPB: pensioenstelsel voor jongeren nadelig

BYLINE: DEBORAH JONGEJAN

SECTION: Nieuws

LENGTH: 844 woorden

Het pensioenstelsel is oneerlijk. Jongeren betalen te veel, ouderen te weinig, stelt het Centraal Planbureau in een rapport, dat nogal laat naar de Kamer is gestuurd. 'Explosief materiaal.'

Hét moment voor het kabinet om slecht nieuws te brengen, is de vrijdagavond voor de kerstvakantie. De kranten staan al vol met kerstverhalen en veel Kamerleden en journalisten gaan op vakantie. Daar lag het dus, 20 december, in het postvakje van de Tweede Kamer: een gevoelig rapport van het Centraal Planbureau (CPB), gedateerd op 28 oktober 2013.

"Hier is een politiek spelletje gespeeld," zegt CDA-Kamerlid Pieter Omtzigt boos. "Het rapport is zeven keer aan de Kamer beloofd, maar werd almaar niet opgestuurd. Het kabinet wilde eerst een pensioenakkoord sluiten om zo'n 3 miljard te kunnen bezuinigen. Terwijl het logischer is om eerst te bepalen hoe het pensioenstelsel eruit moet zien."

"De timing had niet verdachter kunnen zijn," zegt econoom **Bas Jacobs** van de Erasmus Universiteit. "Dit rapport bevat explosief materiaal."

Het Centraal Planbureau (CPB) stelt namelijk vast dat ons pensioenstelsel, dat stamt uit de naoorlogse jaren, oneerlijk is voor jongeren. Dat zet de solidariteit tussen de generaties, waarop dit systeem is gebaseerd, onder druk.

Bij de meeste pensioenfondsen betalen alle werknemers dezelfde premie en bouwen ze pensioen op volgens hetzelfde percentage. Doordat de premie van jongeren langer kan worden belegd, kan hun premie-inleg meer pensioen opleveren dan bij ouderen. Maar dat zien jongeren, in dit geval mensen onder de 46 jaar, niet terug in hun pensioenopbouw. "Een jongere betaalt dus te veel voor de opbouw die daar tegenover staat, een oudere te weinig," stelt het CPB.

Daardoor lopen werknemers gemiddeld 8 procent pensioen mis. Jongeren betalen zo'n 4 procent van hun brutoloon te veel, ouderen 3 tot 8 procent te weinig.

Dit is allemaal geen probleem als mensen veertig jaar voor één werkgever blijven werken. Jongeren subsidiëren dan wel het pensioen van ouderen, maar krijgen het voordeel zelf op latere leeftijd terug. Maar die tijden zijn veranderd. "Mensen wisselen van werkgever of worden zelfstandig ondernemer, waardoor ze geen pensioen meer opbouwen," zegt CPB-onderzoeker Marcel Lever. "Of mensen stoppen tijdelijk met werken vanwege kinderen, zorg of studie. Daardoor krijgt een werkende die eerder stopt, veel minder pensioen dan waarvoor hij in het begin van zijn loopbaan heeft betaald."

Ook de vergrijzing speelt een rol. Steeds minder werkenden moeten het pensioen opbrengen van steeds

meer ouderen. Daardoor stijgen de premies. Daarbij komt dat de AOW-leeftijd is verhoogd. "Per saldo zijn jongeren slechter af," concludeert het CPB.

Ons pensioenstelsel heeft meer vreemde effecten, heeft het CPB berekend. Zo betalen laagopgeleide mannen in verhouding te veel premie en hoogopgeleide vrouwen te weinig. Dat komt doordat mannen en laagopgeleiden vaak korter leven dan vrouwen en hoogopgeleiden.

Lever: "Dit wordt gecompenseerd door de AOW, waaraan mensen met een hogere opgeleiding meer bijdragen. Uit gesprekken met belangenorganisaties blijkt dat mensen de ongelijkheid tussen jongeren en ouderen veel oneerlijker vinden."

De Tweede Kamer moet zich hiermee bemoeien en het niet aan de sociale partners overlaten, vindt econoom Jacobs. "De politiek schuift de discussie over de inrichting van het pensioenstelsel nu steeds maar voor zich uit. Maar je ziet dat door het pensioensysteem miljarden worden herverdeeld tussen groepen mensen, zonder dat daarover politieke verantwoording wordt afgelegd."

D66-Kamerlid Steven van Weyenberg wil zo snel mogelijk een eerlijker systeem. Hij sloot vlak voor Kerstmis nog een pensioenakkoord met VVD, PvdA, ChristenUnie en SGP, waarmee 2,8 miljard is binnengehaald voor de schatkist. "Er is ook tientallen jaren over de hypotheekrenteaftrek gesproken, terwijl iedereen wist dat er iets aan moest gebeuren. Dit is niet houdbaar."

Eén probleem: het pensioensysteem is niet zo gemakkelijk te veranderen. Doordat jongeren het pensioen van ouderen subsidiëren, zit er een schuld van 97 miljard euro in het stelsel. Met andere woorden: als je het stelsel wilt veranderen zonder dat iemand erop achteruit gaat, moet je ergens 97 miljard vandaan halen.

Volgens SP-Kamerlid Paul Ulenbelt hoeft het pensioenstelsel helemaal niet op de schop. "Het is alleen een probleem als een werknemer zzp'er wordt. Daarom moet er een volwaardig pensioenfonds voor zzp'ers komen, dan is dat gat gedicht. Het mooie van ons pensioensysteem is juist dat je niet weet hoe oud je wordt, maar wel dat er een goed pensioen is. Het is één van de beste stelsels van de wereld."

Staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) wil dit jaar een discussie voeren over het pensioenstelsel, maar wanneer is nog onduidelijk. Ze stelt dat ze het CPB-rapport niet eerder naar de Kamer kon sturen omdat de landsadvocaat zich erover moest buigen. "Een smoes," vindt CDA'er Omtzigt. Hij heeft schriftelijke vragen gesteld over de gang van zaken.

'Het rapport is ons zeven keer beloofd, maar werd almaar niet opgestuurd'

LOAD-DATE: 3 January 2014

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Het Parool

Copyright 2014 De Persgroep Nederland BV
All Rights Reserved